No. 45. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws-Blad.

Woensdag 22 Februarij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 19den Februarij.

De *Moniteur* houdt eene ordonnantie, waarbij de generaal *Cubières* tot directeur-generaal van het personeel en der militaire operatien bij het oorlogs-bureau benoemd wordt, ter vervanging van den generaal *Schramm*.

De oorzaak der afzetting van den generaal *Schramm* schijnt daarin te zijn gelegen, dat hij als afgevaardigde van Straatsburg, de petitie van de inwoners dier stad, in 't belang van den generaal *Voirol* aan den minister van oorlog ingediend, mede onderteekend had. Het ministerie heeft vermeend, dat hij daarmede aan zijne verpligting als openbaar ambtenaar, die hem de zijde van het ministerie had moeten doen houden, te kort had gedaan. Dit heeft op nieuw de teedere kwestie ter spraak gebragt, in hoe ver een openbaar ambtenaar, vooral in de kamers, gehouden was de zijde van het ministerie steeds te kiezen, of liever, of men geene kamer zou kunnen zamengesteld krijgen, waarin geene ambtenaren, althans de zoodanige niet, die van het bestuur geheel afhankelijk zijn, gezeten waren; beide vraagstukken, die niet gemakkelijk zijn op te lossen.

Wat den generaal *Voirol* aangaat, het schijnt steeds, dat zijn flaauw gedrag bij den Straatsburger opstand de oorzaak zijner op disponibiliteitstelling is; men spreekt er zelfs van, dat er een onderzoek naar zijn gedrag zou worden ingesteld.

Omtrent het ontslag van den generaal *Clausel* als gouverneur der Afrikaansche bezittingen, behelst het *Journal des Debats* heden een artikel, waarin dit blad het doet voorkomen, dat het gouvernement daarmede de loffelijke bedoeling had gehad, om den maarschalk van alle verpligting aan het bestuur als hoog ambtenaar, bij de discussie in de kamer, te ontslaan; en hem daardoor in de gelegenheid te stellen, vrijelijk als afgevaardigde zijn gevoelen te uiten, zich, naar zijne overtuiging over het ministerie te beklagen, of hetzelve te verdedigen.

— Op het oorlogsbureau heeft men de rapporten van den luitenant-generaal *Rapatel*, den marechal de camp *Tresel* en andere bevelhebbers te Bona ontvangen, betrekkelijk den aldaar voorgevallen ramp. Uit die rapporten blijkt, dat het kruidmagazijn op de Casba, of het kasteel, des morgens ten 7 uren van den 30sten ll. in de lucht sprong, een oogenblik nadat de artillerie-opzigter *Bergeret* om munitien te halen zich in hetzelve begeven had. Door de ontbarsting werden de meeste der steenen gebouwen en al de houten verblijven, waarin het 3de bataillon van het 17de regiment ligte troepen en het detachement van het 1ste bataillon ligte Afrikaansche troepen gelegerd waren, vernield. Onmiddellijk na den schok ijlden officieren, soldaten en burgers, met den generaal *Tresel* aan het hoofd, naar de Casba, om menschen te redden en hulp toe te brengen; van de flotille ter reede zond de kommandant *Herpin et Fremont*, gelijk de haven kapitein *Bompart*, mariniers ter plaatse; op het fort zelf werd eene ambulance ingesteld en aldaar aan de gekwetsten het eerst verband gelegd, waarna men hen naar het militair hospitaal in de stad vervoerde.

Al de inlichtingen door de autoriteit omtrent de oorzaak van het ongeluk verzameld, deden dezelve aan niets anders toeschrijven dan aan een onbekend toeval, den artillerie-opzigter *Bergeret* en een kanonnier die hem verzelde, overkomen. Zij waren een kwartier te voren met de dienst-lantaarn in het magazijn gegaan; van hunne lijken heeft men niets kunnen wedervinden.

Om geen overdrevene geruchten onder de Arabieren wegens het aan manschappen en munitien geleden verlies, te doen veldwinnen, had de generaal *Tresel*, ten einde vertooning te maken, dat men nog volks genoeg had, een detachement naar het kamp van Drehan afgezonden, en werden naar gewoonte de dagelijks gebruikelijke schoten gedaan. Het verlies aan manschappen bedroeg 105 dooden en 188 gekwetsten, onder de eerste bevinden zich een kapitein met zijne vrouw en twee luitenants; onder de laatsten twee kapiteins en twee luitenants. De generaal *Tresel* had de troepen rondom het fort doen kamperen; dezelve waren ijverig werkzaam aan het opruimen der puinhoopen. Men was reeds bezig aan het digten van de bressen in de muren en het opmaken der vernielde parapetten, met welken arbeid volgens de schatting van den kommandant der genie, een veertien dagen zouden gemoeid zijn."

— In de kamer van afgevaardigden is de discussie over de petitien, betrekkelijk den invoer der vreemde steenkolen, tot op aanstaanden Zaturdag uitgesteld.

Het ontwerp op de nationale garde van Parijs is, door de commissie geheel omgewerkt; hetzelve zal aanstaanden dingsdag of woensdag in discussie worden gebragt.

— De generaal *Bugeaud* is van zijn verlof als lid der kamer in de hoofdstad teruggekomen, om zoo men zegt te kunnen tegenwoordig zijn bij de discussien over den eersten togt van Constantine.

— Het dagblad *le Toulonnais* vermeldt, dat de expeditie naar Constantine, indien zij voortgang heeft, bestaan zal uit 15,000 man troepen en 4000 paarden. Het effectief van het bezettingskorps zou met 6000 man worden verhoogd.

— De berigten uit Madrid gaan niet later dan tot den 11den. Men sprak er steeds van het verzamelen van troepen, rondom de hoofdstad om Kastilien tegen eenen inval der karlisten te dekken, waarvoor men echter thans minder vrees behoefde te hebben, uithoofde den geweldigen was van den Ebro door het smelten van de sneeuw.

Verscheidene hoofdofficieren van het constitutioneel leger hebben hunne demissie ingezonden, uithoofde van den staat van ontblooting waarin men de troepen laat. Van dezelve werden genoemd de brigadier *Borso di Carminati*, die over eene expeditionaire afdeeling op de grenzen van Valencia en Katalonie bevel voerde; de generaal *Quiroga*, kapitein-generaal van Arragon en de brigadier *Nogueras*.

In eene geheime zitting heeft het bewind te Madrid laatstelijk den voorslag aan de cortes gedaan om twee cortes-leden als gedelegeerde commissarissen naar het leger in het noorden te zenden; met een kleine meerderheid verklaarde men zich tegen dit voorstel, doch nu zal de zaak in eene openbare zitting worden behandeld.

De heer *Mendizabal* heeft in de zitting van den 10den, op de klagten van den heer *Arguelles*, beloofd, dat voortaan de pensioenen aan de uit hunne kloosters verdreven geestelijken, geregelder zouden betaald worden.

— Heden, uit hoofde van den Zondag, geene fonds-notering.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 18den Februarij.

In het dagblad: *de Russische Invalide* leest men het volgende:

» Naar aanleiding van het op den 15den (27) Maart 1836 tusschen Rusland en de Ottomannische Porte gesloten verdrag, is, gelijk men weet, de vesting Silistria in Augustus des vorigen jaars aan de Turksche regering teruggegeven, terwijl derzelver bezetting en de in de vorstendommen Moldavie en Wallachye verdeelde troepen binnen de grenzen des Rijks teruggekeerd zijn. De regeringen dier vorstendommen geven nu in afzonderlijke verklaringen getuigenis van hunne erkentelijkheid zoo wel jegens den bevelhebber der vesting Silistria, den generaal-majoor *Olsnitsch*, voor zijn beleid en zijne onvermoeide zorgen voor het welzijn der bewoners van die streken, als ook jegens alle onze troepen, die zich daar bevonden hebben wegens de voorbeeldige orde, den vriendschappelijken omgang met de inwoners, en wegens het rustig gedrag, waardoor hun verblijf in deze vorstendommen zich steeds gekenmerkt heeft."

— Uit een door St. Petersburgsche bladen gegeven overzigt van den Russischen houthandel blijkt, dat deze handelstak sedert eenige jaren zich aanmerkelijk heeft uitgebreid: In 1833 werd voor ruim 7 millioen roebels, in 1834 voor 8,800,000 roebels, en in 1835 voor ruim 9 millioen roebels aan hout uitgevoerd; waarbij in 1835 nog kwam voor ruim 3 millioen roebels potasch, voor 81,000 roebels teer en voor 40,000 roebels houtwaren. De houthandel is vooral in Riga en ook in de havens der Zwarte Zee toegenomen.

— Van de grenzen van Wallachije wordt van het laatst der vorige maand het volgende medegedeeld, 't welk uit hoofde van de strekking die daaruit blijkt dat de gemoederen [illegible] niet onbelangrijk kan geacht worden, immers met opzigt tot de gebeurtenissen waarvan vroeger of later het turksche rijk het tooneel kan worden:

"In Bulgarije moeten in den laatsten tijd op verscheidene plaatsen rustverstoringen hebben plaats gehad, ten gevolge van welke de gezamenlijke christelijke bewoners van den Donau, tot aan den Balkan toe, zijn ontwapend geworden. Volgens anderen zou deze maatregel het gevolg zijn geweest eener onderschepte correspondentie, waaruit het voornemen zou zijn gebleken, om eenen algemeenen opstand der christelijke bevolking in Turkije voor te bereiden. Het eerste sein daartoe zou te Bucharest zijn gegeven geworden. In brieven uit Tirnova wordt het opregt leedwezen wegens dergelijke dwaze pogingen te kennen gegeven; met den daad, de aanleggers dier ontwerpen bewijzen hunne geloofsgenooten in Turkije al een zeer slechte dienst naardien zij daarmede de uiteindelijke bevrijding derzelve van de turksche heerschappij, ten minste het voornemen des sultans, om de raja's van zijn rijk zoo veel mogelijk van bezwaren te ontheffen, lijnregt tegenwerken. Van eenen afzonderlijken opstand der provincie Bulgarije, is in geen geval eenen gelukkigen uitslag te verwachten, en als ongegrond mag men houden hetgeen sommige doldriftigen beweren, dat de

christenen in het geheele turksche rijk slechts op het sein wachten om den opstands-standaard te planten, zulks berust alleen op de vrome wenschen hunner phantasie. De christelijke bevolking van Bulgarije heeft zich zelve thans een nadeel berokkend, door den argwaan der regering op te wekken, waardoor het hun gegeven verlof, om, even als de Turken, wapenen te dragen ingetrokken is, zoodat het hun thans zelfs niet veroorloofd is op reis tot bescherming tegen de roovers met wapenen te zijn toegerust. Dit gemis is op geene andere wijs goed te maken dan door trouw en gehoorzaamheid aan de bevelen van den Sultan."

Sedert acht dagen heerscht in de vorstendommen Moldavje en Wallachye de griep met voorbeeldelooze hevigheid.

— Te Weenen waren den 13den Februarij genoteerd : 5 pCt. Met. 104⅝ ; 4 pCt. 99⅜ ; 3 pCt. 75 $\frac{7}{16}$; Bankactien 1369.

ENGELAND.

LONDEN, den 15den Februarij.

Laatstleden woensdag is er een kabinetsraad op het bureau van de buitenlandsche zaken gehouden.

— De *Courier* logenstraft steeds de geruchten die er van eene ministeriele verandering geloopen hebben.

— In de zitting van het lagerhuis van ll. dingsdag, werd door den heer *Molesworth* een voorstel gedaan, om eene wet uit de regering van koningin *Anna* af te schaffen, volgens welke niemand die niet 300 pond sterling van zijne jaarlijksche bezittingen trok, lid van het parlement konde zijn, eene bepaling die, volgens hem, toch meerendeels ontdoken werd, zoodat welligt een derde van de leden van het huis wezenlijk geen vast eigendom bezat. De minister *Russell* verklaarde zich tegen het voorstel, niet omdat hij het beginsel afkeurde, maar omdat hij de bestaande wet door eene geheel andere wilde vervangen zien. Van den kant van *O'Connell* en zijner partij werd het voorstel met warmte ondersteund; een der leden beschouwde het zelfs als iets zeer wenschelijks, wijl daardoor de gelegenheid zou openstaan dat lieden uit den ambachtstand in het parlement zitting konden nemen om dan hunne belangen zelve te kunnen voordragen. Het voorstel werd met 133 tegen 104 stemmen verworpen.

Donderdag heeft de heer *C. Lushington* in het Lagerhuis het voorstel gedaan van te verklaren, dat het aanwezen van de bank der Protestantsche bisschoppen in het Huis der Lords strijdig was met de wezenlijke belangen der Christelijke godsdienst en de strekking had, om de gemoederen van de gevestigde kerk te vervreemden. De minister *Russell* heeft zich tegen deze voorgestelde verandering in de Britsche staatsregeling met kracht verzet, en werd daarover hoogelijk door zijnen staatkundigen tegenstander *Robert Peel*, geroemd, daar de minister, volgens dezen, werkelijk steeds de geestelijken der gevestigde kerk onder zijne bestrijders ontmoette, en hunne vijandschap nog bij zijne laatste verkiezing als Parlementslid had ondervonden. De heer *Peel* zeide verder, dat al wat tot verdediging van het voorstel was aangevoerd, even zeer voor eene geheele afschaffing der gevestigde kerk pleitte, en dat hij er eene eer in stelde, om alle pogingen tot omverwerping van het Huis der Lords, en dus ook, van de geheele Britsche staatsregeling steeds met kracht te bestrijden. Dit voorstel werd met 142 tegen 66 stemmen verworpen.

In beide Huizen zijn weder talrijke petitien ingediend tegen het betalen der belastingen, tot onderhoud der kerkgebouwen van de Gevestigde Kerk, ook door hen die geene leden dier Kerk zijn; doch de Bisschop van Londen heeft daarentegen in het Hoogerhuis gezegd, dat hij weldra vele andere petitien zou indienen, waarbij op het behoud dier belastingen, als onvervreemdbaar kerkelijk eigendom, wordt aangedrongen, en dat zij die zich inbeeldden dit aloud regt als met storm te overrompelen, zich deerlijk zullen bedrogen vinden.

De wet op de iersche korporatien is gisteren avond voor de tweede maal gelezen en zal maandag in committe worden behandeld. De behoudende partij zoude alsdan nog eene poging doen, om een voorstel van den heer *Eberton* te zien aangenomen, 't welk de strekking zoude hebben, om de nadeelige gevolgen, die de protestanten van dezen maatregel vreezen, voor te komen. Het laat zich echter aanzien, dat de meerderheid der kamer zich voor de ministers zal verklaren.

— De laatste tijdingen uit Lissabon zijn van den 10den dezer. Men sprak er weder van veranderingen in het ministerie, ten gevolge van welke de marquis *de Saldanha*, president van den Raad en minister van oorlog worden zou, en het departement van financien aan den heer *de Carvalho* opgedragen. De franschman *Mercier*, die met een steen naar prins *Ferdinand* had geworpen, zat nog steeds gevangen, zonder dat het bepaald scheen wanneer zijn proces zou worden opgemaakt.

— Volgens de jongste tijdingen uit Washington van den 21sten der vorige maand, bevond de Mexicaansche president *Santa Anna* zich toen aldaar, zoo men dacht om onderhandelingen aan te knoopen in het belang van Texas, dat hij thans meer dan zijn vaderland zou toegedaan zijn. De senaat der Vereenigde Staten was tegen den 4den Maart bijeengeroepen en sommigen dachten dat er dan mededeelingen zouden worden gedaan, die met de zaken van Texas in verband stonden.

— Bij den uitslag der verkiezingen in de onderscheidene Staten was het gebleken, dat de heer *van Buren* eene meerderheid van ruim 26,000 stemmen had erlangd. Hij had 761,623 stemmen op zich vereenigd, zijnde ruim 54,000 meer, dan eenige vorige kandidaat tot het voorzitterschap. In 1832 bedroeg de gezamelijke stemming voor den generaal *Jackson* 709,217 stemmen, en in 1832 werd de heer *v. Buren* slechts met 603,612 stemmen tot vice-president verkozen.

— Gisteren waren de fondsen hier genoteerd : 3 pCt. gec. 90¾; Ned. 2½ pCt. 54; Sp. Ardoin 27¾ ; Port. 3 pCt. 22 ; Braz. 85¾.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten Februarij.

De *Staats-courant* houdt een besluit van den 7den Februarij, bepalende dat de verordeningen ten aanzien de irreguliere veenderijen, uit kracht van het artikel 25 der wet van 26 December 1833, nopens het regelen van den accijns op den turf gemaakt, voortdurend in werking zullen blijven.

— Aan de beambten van het bestuur der registratie is te kennen gegeven, dat het daarvoor kan worden gehouden dat de burgerlijke dood niet is verbonden aan de tijdelijke straf, bij art. 7 der publicatie van 11 december 1813 (Staatsblad n.° 31) in de plaats gesteld van den eeuwig-durenden dwangarbeid, bepaald bij § 2 van het wetboek van strafregt, en alzoo in voorkomende gevallen, met betrekking tot de sequestratie der goederen van personen welke tot de bedoelde straf zijn verwezen, de voorschriften moeten worden toegepast, ten dien aanzien vervat in de vroegere circulaires van 19 october 1831, n.° 540, en 16 mei 1832 n.° 550.

— Z. M. de Koning heeft aan de zes varenslieden, die den 25 tot den 28 december jl. den schipper *Metzelaar*, wiens vaartuig aan 's Rijks kaai te Ooltgensplaat drijvende was geworden, hulp hebben verleend, als eene belooning en aanmoediging, gezamelijk eene som van *f* 200 toegelegd.

— Door zijne Exc. den Minister van Staat, *ad interim* met het bestuur der financien belast, is ter kennis van den handel en scheepsvaart gebragt, dat het vaartuig, tot de in- en uitklaringen op den Abt, hetwelk gedurende de wintermaanden, van zijne gewone ligplaats was verwijderd, met den 10 maart aanstaande het zomer stationnement zal hervatten.

— Men schrijft uit de Willemstad het volgende:

» De dag van gisteren werd, door de alhier in bezetting liggende heeren officieren van het flank-bataillon der 5de afdeeling infanterie, ter gelegenheid der verjaardag van Z. K. H. den Prins *Willem Alexander Paul Frederik Lodewijk*, doorluchtige afstammeling van den Vader des Vaderlands, aan wien deze vesting zijnen naam verschuldigd is, plegtig gevierd.

» Aan den disch, bij welke gelegenheid het schoone hoornmuziek van dat bataillon zich van tijd tot tijd deed hooren, werden onderscheidene toasten voor het welzijn van onzen geliefden Koning, verdere leden van het Vorstelijk Stamhuis en andere doorluchtige personaadjen ingesteld.

» De regt hartelijke vriendschap en broederlijke eensgezindheid welke onder heeren officieren van dat bataillon heerschte, blonk ten duidelijkste uit, waardoor hun het afgelegene van dat oord, eenigermate vergoed werd."

— Naar men verneemt is tegen den kleedermaker *Ludwig* ten wiens huize dezer dagen te Amsterdam een zware brand heeft gewoed, eene kriminele vervolging wegens brandstichting aangevangen, en is genoemde kleedermaker, ten gevolge daarvan, bereids in verzekerde bewaring gesteld.

— De *Kölnische Zeitung* van den 28den dezer behelst het volgende:

» Uit eene goede bron vernemen wij, dat de laatst voorgestelde rigting van den ijzeren spoorweg van hier naar de Belgische grenzen, welke den weg tusschen Aken en Burtscheid in de nabijheid der Marschier poort doorsnijdt en de grenzen tusschen Herbestal en Weissenhaus bereiken zal, door den Koning is goedgekeurd geworden, en dat het aanleggen van dien weg aan de in Keulen opgerigte maatschappij zal overgelaten worden, zoodra dezelve zich verklaard zal hebben omtrent de aanneming van eenige wijzigingen in hare statuten, welke haar nader zullen voorgelegd worden.

Zonder nadere tijdingen van Londen en Parijs, was er weinig variatie in den koers der fondsen op de Antwerpsche beurs van gisteren. De Ardoins bleven vlottende tusschen 26 à 25⅞. De notering was overigens gisteren (20 *Februarij*) : Belg. 101 ¼ à ⅝ ; O. Metall. 105¾ ; Sp. Ardoin 26, 25⅞ ; Difer. d. 9⅞, Nap. renten 92 ; B. Tav. 60 ; Sicil. 92¾ ; Rom. L. 101⅝ ; Certific. te Antw. 98¾ ; Braz. 85½ ; Wisselkoers op Amst. en Rott. pari.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (20 Februarij) was de notering der fondsen als volgt : Werkel. Schuld 2½ pCt. 55 $\frac{1}{2}$, $\frac{5}{16}$; dito 5 pCt. 101 ; Kansb. *f* 22⅜, $\frac{7}{16}$; Amort.-Synd. 4½ pCt. 94, 93 $\frac{15}{16}$; dito 3½ pCt. 77¼ ; Handelm. 185, 184½, 184⅞ ; 4 pCt. O. I. 89 ; Ard. van 85 ?, 26, 25 $\frac{13}{16}$; dito coup. 42½ ; Passieve 7 $\frac{7}{16}$; Difered. 12 ; Met. 5 pCt. 100 ; Columb. 20½.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers,